

**MANUAL TIL
DEN STØRRE SKRIFTLIGE OPGAVE
DfG
Hf-enkeltfag
Foråret 2012**

Indhold

Hvilke fag kan du vælge at skrive i?	2
Når du skal skrive større skriftlig opgave.....	3
Faglig fordybelse:.....	6
En god opgave indeholder følgende dele:	10
Dine arbejdsfaser op til og i skriveugen:.....	12
Tips til materialesøgning	19
PENTAGONEN	23
Tidsplan for SSO.....	24

Hvilke fag kan du vælge at skrive i?

- Den større skriftlige opgave er en individuel opgave som udarbejdes i ET (eller flere) fag.
- Den større skriftlige opgave er din mulighed for at fordybe dig i en faglig problemstilling som du synes er fagligt spændende, og for at arbejde selvstændigt med et større skriftligt produkt, en såkaldt afhandling.
- Den større skriftlige opgave kan være en fortsættelse af det arbejde, du har lavet i andre skriftlige opgaver gennem dit uddannelsesforløb. Opgaven skrives efter du har fået vejledning og har læst og indsnævret dit fokus. Det er din vejleder som skriver den endelige opgaveformulering der udleveres til dig, når skriveugen begynder.
- Opgaveformuleringen får du udleveret fredag kl. 14.00 i uge 6 og skriveugen er uge 7 - vinterferien.

Hvis du vælger at skrive i flere fag skal mindst et af de valgte fag være på B-niveau - og du skal følge eller have aflagt prøve i faget/fagene. Du skal udarbejde opgaven på det højeste faglige niveau, du har eller har fulgt fagene på. Dvs. hvis du f.eks. har engelsk A kan du ikke skrive opgaven i engelsk B.

Vælger du at skrive i flere fag, skal du i opgaven vise, at du kan inddrage de forskellige fags fagligheder og metoder i opgaven.

Det følgende er skrevet med udgangspunkt i, at du kun vælger at skrive i ET fag og dermed får EN faglærer/vejleder tilknyttet. Vælger du flere fag, bliver flere lærere/vejledere involverede.

Når du skal skrive større skriftlig opgave

Der er flere trin i tiden op til selve opgaveskrivningen.

Tirsdag den 8. november kl. 9.00 i Guldbergsgade G1 gives der en generel orientering om den større skriftlige opgave.

Du skal nu bruge tiden til - sammen med din vejleder - at indkredse det område, du har valgt for din opgave. Kontakt din vejleder via mail xx@detfri.dk med det samme og lav aftale om, hvornår og hvordan i fremover skal kommunikere. Du SKAL inden tirsdag den 29. november have haft kontakt med din vejleder.

Området du har valgt må gerne ligge i forlængelse af et emne, der er behandlet i undervisningen, men det skal indeholde nyt stof eller nye synsvinkler. Generelt frarådes det at skrive videre på opgaver, du har arbejdet med tidligere, da enhver form for reproduktion skal undgås.

Vejledning inden skriveugen

Få noget ud af vejledningen:

Din rolle i vejledningen er at formulere gode spørgsmål til din vejleder, fremlægge dine ideer og diskutere det du er i tvivl om. Du skal som udgangspunkt selv søge og udvælge relevant materiale, men din vejleder må godt komme med gode råd og henvisninger. Vejlederens rolle er konstruktivt at påpege de faglige muligheder, hjælpe med at udvælge det interessante materiale, komme med nye synsvinkler, påpege dine svagheder, foreslå andre disponeringsmuligheder af stoffet m.v.

Det er din vejleder der udarbejder opgaveformuleringen, men det sker ved at tage hensyn til de drøftelser der har fundet sted under vejledningen sammen med dig. Du må dog ikke kunne lave opgaven før skriveugen starter.

Brug mail og kommuniker med din vejleder undervejs i hele vejledningsperioden, så din vejleder kan følge med i din proces. Vær præcis når du spørger og i god tid. Din vejleder vil gerne hjælpe, AFTAL EVT. ET MØDE MED DIN VEJLEDER:

Møde med din vejleder

Du får meget bedre vejledning, hvis du har forberedt dig inden du mødes med din vejleder. Lav et idépapir, skriv dine tanker og spørgsmål ned, foreslå emner og tænk over hvad du skal have hjælp til. Også selv om du i første fase ikke er nået så langt, vil dine egne tanker inden vejledningen kunne hjælpe dig på vej - brug evt. pentagonen side 19.

Vejledningen skal hjælpe med at give dit arbejde retning. Din vejleder vil sammen med dig indkredse de overordnede problemstillinger, afgrænse dine ideer og overveje, hvordan du skal arbejde med faget samt pege på mulig empiri/primær litteratur og teori/sekundær litteratur. Sørg for at vejledningen slutter med, at du har fået hjælp til en plan for hvad du skal gøre inden evt. næste vejledning. Husk at tage notater undervejs.

Undervejs i vejledningsperioden frem til skriveugen skal du afsætte tid til at sætte dig ind i emnet. Du skal vælge de væsentlige kilder, beslutte hvad du vil analysere (din empiri) og hvordan (din metode). Læs notater igennem fra faget, læs i grundbøger og teori, læs den roman eller andet, som du skal analysere og led hele tiden efter de mest interessante problemstillinger. Skriv notater, små redegørelser fra det du læser, lav evt. små synopses du kan vise din vejleder til møderne. Husk hvor du har notaterne fra så du senere kan lave de rigtige henvisninger i opgaven.

Nogle uger før skriveugen skal du være nået så langt, at du kan fastlægge *hvad* du konkret vil analysere og *hvordan* (din empiri og metode) du vil gøre det. Det er tid til et møde - dvs. i uge 4 - med din vejleder inden han eller hun skal uarbejde din opgaveformulering.

Målet med mødet er at du peger på den overordnede problemstilling og det fokus du finder interessant, at du fastlægger din empiri, din faglige metode, overvejer opgavens disposition og vægtning mellem redegørelser, analyse og diskussion. Det er vigtigt, at du på dette møde får spurgt din vejleder om *hvordan* du bedst kan ruste dig til skriveugen. Læs også senere i manualen om ideer til din skriveproces.

Vejledning i skriveugen

Når startskuddet til skriveugen lyder fredag den 10. februar 2011 kl.14.00, får du udleveret opgaveformuleringen af din faglærer på kontoret. Han/ hun vil tilstræbe at overrække dig den personligt, så du kan spørge, hvis der er noget, du ikke forstår eller ønsker uddybet. Derefter går du i gang med at skrive.

Du har mulighed for i løbet af de første dage i skriveugen, dvs. frem til onsdag den 16. februar, at modtage faglig vejledning og vejledning, der hjælper dig gennem skriveprocessen. Det er en god ide at bruge denne mulighed, men det skal gøres målrettet og efter aftale med din vejleder om hvordan, hvor og hvornår han/hun kan kontaktes - det er jo vinterferie.

Hvad kan du få vejledning om i skriveugen?

Du kan få vejledning der angår noget du er i tvivl om eller gerne vil udvide din forståelse af. Det kan f.eks. være forståelse af opgaveformuleringen eller hvordan du bedst inddrager faget i din besvarelse. Vejledningen foregår ved at du stiller spørgsmål til vejlederen. Du må gerne vedlægge dit spørgsmål et mindre udkast til opgaven. Vejlederen vil **ikke** tjekke hele udkastet, men alene svare på det spørgsmål, du stiller og vejlede dig til selv at komme videre og måske nå dybere ind i stoffet. Du kan også få vejledning i spørgsmål af opgaveteknisk art, hvordan man skriver en litteraturliste etc.

De to sidste dage i skriveugen (torsdag og fredag) kan du få en sidste vejledning til spørgsmål om processen, hvis du f.eks. er ramt af skriveblokering, eller et kort øjeblik har glemt hvad en konklusion er. Du kan ikke længere sende udkast eller spørge om faglige spørgsmål.

Afleveringsfrist

Det er fredag den 17. februar, og senest klokken er 14.00. Opgaven skal afleveres i tre eksemplarer, originalen i den blå mappe til skolens arkiv, en kopi i den grønne mappe med skolens forside til censor, en kopi i den røde mappe til din vejleder (hvis du har flere vejledere, så et eksemplar pr vejleder). På den officielle forside fra skolen med

opgaveformuleringen skal du skrive under på, at opgaven er forfattet af dig. Læg denne side forrest i alle tre mapper.

BESKED OM AFLEVERINGSTED FØLGER - du får besked herom, når opgaven udleveres. Du har selv ansvaret for, at tidsfristen overholdes. Husk, at du selv har ansvaret for, at de tekniske hjælpemidler til renskrift og kopiering fungerer. Heller ikke forsvundne filer dner som undskyldning for for sent afleverede opgaver! Husk, at der gælder de samme regler om rettidig aflevering som ved en skriftlig eksamen! Hvis du ikke afleverer eller afleverer for sent får du karakter -3.

Sygdom

I tilfælde af sygdom skal du straks underrette Ejnar eller Erik / 2024 9121 / e-mail: eg@detfri.dk. Du skal kunne dokumentere din sygdom med en lægeerklæring, som skal sendes til skolen dagen efter din sygemelding. Du har ret til senere at skrive en opgave i samme fag og inden for samme område, men faglæreren skal udarbejde en ny opgaveformulering.

Faglige krav

Faglig fordybelse:

SSOen er en form for afhandling, der viser hvordan du har undersøgt og arbejdet med en faglig problemstilling, som du selv har været med til at definere. Du skal demonstrere at du har en faglig viden som du kan sætte ind i en ny sammenhæng.

Som hovedregel skal du i opgaven anvende både empiri/primære kilder og teori/sekundære kilder. Primært teksten kan være den roman, det teaterstykke eller den historiske/økonomiske kilde, som du vil analysere, mens sekundærlitteraturen kan være tabeller, oversigter, baggrundsmateriale, litteraturteori, sociologiske undersøgelser m.v., resultater fra eksperimenter som du kan henvise til eller inddrage, når du præsenterer og gennemgår din primære tekst. Der er forskellige traditioner for dette i fagene, så det må du få hjælp til i vejledningen.

Du kan under ingen omstændigheder skrive en opgave uden sekundær litteratur. Ved enkeltfaglige opgaver i fremmedsprog skal al din primær litteratur normalt være på det

fremmedsprog, og citater i opgaven, der henviser til kilderne være på det pågældende sprog.

For alle fag gælder det, at du skal bevæge dig på såvel det redegørende, det analyserende som det diskuterende og perspektiverende niveau. Fagene har faglige mål og metoder som du skal overveje i forbindelse med emnet. Snak med din vejleder om kravene.

Kravene til opgaveformuleringen som vejlederen udformer, er (med brug af vejledningen fra UVM):

- Opgaveformuleringen skal rumme *fagspecifikke krav*, dvs. der skal være et fagligt fokus i opgaveformuleringen, vælges flere fag vil der også være et flerfagligt krav.

Der skal være krav om *faglig fordybelse* der på væsentlige punkter ligger udover arbejdet i mindst ét af fagene. Med dette menes at man ikke må nøjes med at bygge sin undersøgelse på eksempler gennemgået i undervisningen.

- Opgaveformuleringen vil have et *overordnet fokus/spørgsmål med flere underspørgsmål*. Det overordnede spørgsmål skal besvares i konklusionen med brug af delsvarene fra underspørgsmålene.

Eleven bør have mulighed for en selvstændig opfattelse og præcisering af opgaveformuleringen, derfor er det ikke et krav at besvarelsen følger underspørgsmålene som en disposition, men det kan i nogle tilfælde være en god idé.

I forbindelse med opgaveformuleringen vil forventninger til omfanget af besvarelsen fremgå.

- Opgaveformuleringen skal inddrage nogle *aspekter eller* være ledsaget af *bilag, der ikke er blevet drøftet med eleven under vejledningen*. Det ukendte skal sikre at hele

besvarelsen ikke kan udarbejdes på forhånd. Samtidig skal opgaveformuleringen tage hensyn til drøftelserne med eleven.

Eleven må godt i undervisningen være blevet inspireret til at arbejde videre med et bestemt område og må naturligvis anvende metoder og teori fra den gennemførte undervisning. For at eleven kan vise sin selvstændighed må opgaveformuleringen imidlertid ikke bygge direkte på gennemgået stof, noter eller eksperimenter fra undervisningen.

Eleven kan godt tage udgangspunkt i en allerede afleveret opgave eller rapport, men hvis oplysninger fra det afsluttede arbejde indgår i den større skriftlige opgave, skal det behandles som enhver anden kilde med kildehenvisning, så det tydeligt fremgår at det ikke er udarbejdet som en del af den større skriftlige opgave. Din vejleder skal sikre, at der ikke kan ske direkte genanvendelse fra tidligere afleverede og rettede besvarelser.

Eksperimentelle fag

Hvis du skriver i et eksperimentelt fag, gælder der særlige regler omkring brug af laboratorium, muligheder for forsøg osv. - snak med din faglærer om det i god tid.

Faglig formidling

Det er vigtigt, at du gør sproget i opgaven så godt som muligt. Den sproglige udformning indgår nemlig altid i bedømmelsen. Hvis du ønsker at skrive opgaven helt eller delvist på engelsk, tysk eller fransk kan du ansøge skolen om det. Vil du skrive på et fremmesprog, skal du være mere end god til det. Hvis ikke, så lad være!

Følg reglerne for opgaveskrivning. Ligesom med tidligere opgaver, hvor du har trænet disse forhold, gælder det at rammerne for den større skriftlige opgave skal være i orden. Derfor skal problemformuleringen besvares, citaterne være korrekt indskrevet, noterne og henvisningerne skal kunne dokumenteres, og litteraturlisten være i orden med angivelse af forfatter, titel, forlag, og udgivelsesår. Kig eventuelt dine gamle opgaver igennem.

Sørg for, at der er en fornuftig balance mellem den selvstændige fremstilling af emnet og af brugen af henvisninger og citater. For mange citater virker dræbende for læseren og forhindrer, at du kan udfolde dig tilfredsstillende. For lange citater optager plads og gør derved dit skriverum mindre (hvilket slet ikke er så smart, selv om det kan være fristende), mens for få citater får opgaven til at fremstå udokumenteret. Under alle omstændigheder er det vigtigt, at du bruger citaterne til noget i din argumentation, så de ikke bare står og blafrer for sig selv.

Det gælder også for tabeller, kort eller andre bilag: husk at kommentere dem og bruge dem i din argumentation - ellers er det lige meget.

Pas på, du ikke kommer til at skrive af efter sekundærlitteraturen. Selv om andre måske kan sige det bedre end du, må du ikke lade dig friste af afskrifter. Opdages det, bliver din karakter lavere! Du skal vide, at (opdaget) snyd - hvis du f.eks. ikke selv har skrevet opgaven - har alvorlige konsekvenser, idet det medfører bortvisning. Læs også bilaget om plagiat til slut i manualen.

En god opgave indeholder følgende dele:

Hvis ikke andet fremgår af din opgaveformulering skal din besvarelse have et omfang på 10-15 normalsider. Der er variation i normalside-angivelserne fra fag til fag. Regn med en normalside med 2200-2400 tegn inklusiv mellemrum. Opgavebesvarelsen skal indeholde et kort resume på engelsk på 10-15 linjer. Vi regner alt andet end bilagene med når vi tæller normalsider.

En god opgave, og dermed en god SSO, indeholder følgende dele

Forrest placerer du den officielle side med opgaveformuleringen modtaget fra skolen.

- Derefter kan du lave din egen forside med: opgavetitel, navn, fag, billede osv.
- Resume på engelsk (10-15 linjer)
- Indholdsfortegnelse med angivelse af de vigtige afsnit og underafsnit
- Indledning: med opgaveformuleringen i dens ordlyd fra din vejleder, begrundelse for emnevalg og placering af opgaveformuleringen i emnets overordnede problemstillinger.
- Et metodisk afsnit: beskrivelse af fremgangsmåde og anvendte faglige metoder, begrundelse for materialevalg og vurdering af materialet, begrundelse for brug af evt. teorier (alt dette som det er tradition i de enkelte fag). Herunder forklaring på din disponering af opgaven.
- Opgavens afsnit. Den del der skal fylde mest med din undersøgelse: analyser, diskussioner, sammenligninger m.v.. Den del af opgaven skal have underoverskrifter for de enkelte delafsnit og delkonklusioner
- Et konkluderende afsnit der samler op på resultaterne og besvarer opgaveformuleringens overordnede spørgsmål på baggrund af opgavens analyser. Sørg altid for, at der er overensstemmelse mellem det, der sættes spørgsmålstegn ved i indledningen og det, der svares på i konklusionen. I konklusionen må der ikke inddrages helt nye momenter eller synspunkter.
- Et kort afsnit, der perspektiverende peger på hvordan man kunne arbejde videre. Eller kort sætter opgavens indhold ind i et større perspektiv, eksempelvis ind i en aktuel sammenhæng.

- Litteraturliste over anvendt (og kun anvendt) litteratur (med forfatter, titel, forlag og udgivelsesår). Brug gerne den matrix du finder på www.skrivopgave.dk
- Evt. bilag (ikke med i normalsidetallet) Bilag kan eksempelvis være kort, tabeller, øvelsesvejledninger, boganmeldelser og kildetekster, der har haft stor betydning for udarbejdelsen af opgaven. Der skal altid refereres til de vedlagte bilag i opgaveteksten.

Hertil kommer henvisninger og korrekt angivne citater, fodnoter, sidetal (lav gerne sidehoved). Alt i et læsevenligt layout (1½ linjeafstand).

Om henvisningerne: Man kan ikke skrive en SSO- opgave uden henvisninger! Mængden afhænger af opgavens type, faget og måden besvarelsen bliver grebet an på.

Tommelfingerreglerne er: Ved alle direkte citater skal der være en kildehenvisning. Det samme gælder, når du redegør for eller trækker direkte på dine kilders analyser og påstande. Lav også gerne henvisning, når du inddrager væsentlige teorier og begreber. Læs bilag om plagiat til slut i manualen.

Resuméet på engelsk (abstract) er en mini-udgave af opgavebesvarelsen. Det skal udgøre en meningsfuld helhed og kunne forstås uafhængigt af selve opgavebesvarelsen. Det anbringes mest logisk efter opgavens forside og skal fylde 10-15 linjer.

Du kan disponere dit *abstract* efter følgende model

- Problem statement
- Approach
- Results
- Conclusions

Resuméet bedømmes ikke særskilt, men indgår i helhedsindtrykket af besvarelsen. Dette gælder også, hvis resuméet mangler.

Elektroniske kilder

Hvis du bruger elektroniske medier som kilde, skal materialet foreligge på dvd, cd, USB stik, eller papir. Materialet skal kunne rekvireres fra dig.

Dine arbejdsfaser op til og i skriveugen:

Du kan bruge følgende både i vejledningen, inden skriveugen, og når du har fået din opgaveformulering. Husk at det er opgaveformuleringen der sætter rammerne for dit arbejde, når skriveugen går i gang. Opgaveformuleringen er din problemformulering, og du kan bruge spørgsmålene i den som disposition for dit arbejde og evt. anvende dem som kapitler i din endelige besvarelse.

Idefasen

Lav brainstorm og mindmaps eller brug hurtigskrivning og "tænkeskrivning" ("hvad ved jeg?", "hvad vil jeg gerne vide?")

Emneafgrænsning

Lav en afgrænsning af emnet ved at redigere dine første ideer ud fra nogle spørgsmål:

Er der nogle helt centrale områder der interesserer mig/hvad bliver jeg bedt om?

Hvilken rumlig (geografisk) afgrænsning ønsker jeg/bliver jeg bedt om?

Hvilken tidsmæssig (historisk) afgrænsning ønsker jeg/bliver jeg bedt om?

Opstil centrale modsætninger

Hvilke centrale temaer eller konflikter rummer dit emne? Brug denne overvejelse til at indsnævre feltet til formuleringen af et centralt problem. Tjek dine fag. Hvordan ville de behandle de valgte problemstillinger?

Materiale og metoder

Du skal overveje hvordan du vil arbejde, altså hvilket materiale (empiri) du vil bruge og med hvilken metode du vil undersøge materialet.

Diskuter med din vejleder, hvordan man bedst skriver om fremgangsmåde og metode i præcist det fag du har valgt.

Brug evt. nedenstående liste til at præcisere dit materiale og dit valg af metode:

- Hvad kan du realistisk få fat på af materiale, hvad vil du vælge eller fravælge?
- Hvordan kan du lave en god balance mellem fremstilling/teori og primærkilder/empiri i din undersøgelse?

- Hvordan indsamler du data? Kan du udnytte statistik, kort, tabeller, lave litteraturstudier, observationer, interview eller eksperimenter?
- Vurder dine kilders karakter og troværdighed. Hvad kan du bruge dem til?
- Hvilke niveauer skal du have med (redegørelse, analyse, vurdering)?

I de naturvidenskabelige fag vil det ofte være en fordel at lave eksperimenter, og de skal planlægges i god tid, så tal med din vejleder om den mulighed.

Planlæg din tid og skriv hele tiden

Som vi har beskrevet i afsnittet om vejledningens faser er det en god idé at skrive hele tiden og at fokusere og målrette din brug af vejledningen. Det er selvfølgelig også tilladt at komme til sin vejleder og være ramt af blokering, være tømt for ideer og have brug for akut krisehjælp. Din vejleder er også til for at hjælpe dig videre og støtte dig. Vejledningen er ikke en eksamen, du bliver ikke bedømt, men netop vejledt til den videre proces.

Skriveugen

Du skriver og lider og jubler og sveder og laver overspringshandlinger. Det er vigtigt, at du ikke sidder klistret til computeren eller skrivebordet hele tiden. Frisk luft, god mad, en tur i biografen, en svømmetur eller noget andet fysisk er nødvendige afbræk, hvis du vil undgå at gå i selvsving. Hvis du forpester stemningen for dine omgivelser, så er det bare ærgerligt. Mind dig selv og andre om, at selve skrivningen kun varer en uge og at skrivningen kommer før alt andet!

Det kan være en ide at ringe til din vejleder, hvis det er ved at brænde sammen for dig! Ellers kan nedenstående råd måske hjælpe

Vejledning i skriveugen

I skriveugen kan du henvende dig til vejlederen med faglige og opgavetekniske tvivlsspørgsmål sådan som vi har beskrevet i afsnittet om vejledning. Men tænk ikke alene på vejledning fra læreren, der jo kun har begrænset tid til rådighed.

Det kan være en fordel lave skrivegrupper sammen med andre enkeltfagselever. Så kan I nemlig holde hinanden i gang og fungere som responsgivere undervejs.

Du har en uge til at skrive din opgave. Det er både lang tid og ingen tid. Det vigtige er, at du ikke sidder dagen før afleveringsdagen uden at have fået skrevet noget. Lav en plan for dit arbejde og overhold den. Senest dagen før skal du være klar til at lave det endelige tjek af kommaer, noter, lave litteraturliste, indholdsfortegnelse osv. Brug tekstbehandling til dette. Hvis du har mulighed for det, er det en god ide, at få en ekstern læser til at læse din opgave (det kan være en ven, klassekammerat eller onkel...). Hvis det skal give mening skal det være en til to dage, inden du skal aflevere. Ellers kan du ikke nå at overveje deres kommentarer. Det er vigtigt at have tid til at arbejde med mangler og uklarheder.

En god skriveproces foregår som en spiral

hvor man hele tiden får nye ideer, forkaster ideer, redigerer, forbedrer og retter til. Husk man kan ikke skrive både med foden på speederen og bremse samtidig. Giv plads til at skrive de vilde ideer ned og forfølge en idé, og giv plads til senere at slette vildskud og fokusere på det centrale. Giv plads til at vende tilbage til dine kilder og opdage nyt. Men vær også opmærksom på, at du har en deadline. Du bliver nødt til at slutte og give tid til at få overblik over din tekst.

En god opgave er altid en redigeret og gennemrettet opgave

Lige meget hvor lang tid man har til en opgave, har man altid for lidt tid til slut. Ikke desto mindre er det afgørende for opgavens kvalitet, at du giver dig tid til at læse den igennem og redigere den. Men at redigere vil især sige at sørge for at din argumentation, dokumentation og sammenhæng er i orden. Står dit fokus klart? Er dine analyser en form for argumentation, hvor du f.eks. fremfører belæg for en påstand? Har du henvist undervejs? Er der sammenhæng mellem din indledning, opgaveformuleringen og din konklusion? Ellers må du flytte rundt på afsnit, føje til og skære fra. Endelig kan du konkludere. Husk til slut at sørge for at sproget er korrekt og layoutet i orden, så det er læsevenligt og forståeligt.

Deadline

Deadline betyder deadline! Du har selv ansvaret for at tidsfristen overholdes. Du har selv ansvaret for at de tekniske hjælpemidler til renskrift og kopiering fungerer. Heller ikke forsvundne filer dur som undskyldning for for sent afleverede opgaver! Husk, at der gælder de samme regler om rettidig aflevering som ved en skriftlig eksamen!

Hvordan bliver din opgave bedømt?

I bekendtgørelsen (juni 2008) står:

7. Bedømmelse

7.1. Bedømmelsen af opgavebesvarelsen er en faglig helhedsvurdering i forhold til de faglige mål i de fag, der indgår i opgaven.

7.2. Ved bedømmelsen lægges herudover vægt på nedenstående forhold:

- om den stillede opgave er besvaret ud fra de formulerede krav*
- om der er sammenhæng mellem den tidsmæssige ramme for opgaven og besvarelsens omfang og kvalitet*
- om der er benyttet relevant baggrundsstof for besvarelsen*
- om stoffet er formidlet på tilfredsstillende måde og er behandlet tilstrækkeligt dybtgående*
- om det anvendte materiale er inddraget i rimeligt omfang*
- om der er præcise henvisninger og fyldestgørende dokumentation*
- om alle kilder er oplyst, og noter og litteraturliste er korrekte og fyldestgørende*
- om fremstillingen er overskueligt disponeret, og at der er sammenhæng i besvarelsen*
- om den sproglige udformning er klar, præcis og ensartet igennem hele opgaven.*

7.3. Hvis opgavebesvarelsen helt eller delvist er udarbejdet på et fremmedsprog, er kravene til den sproglige udformning de samme, som hvis opgaven var skrevet på dansk.

7.4. Der gives én karakter ud fra en helhedsvurdering.

Her skal du lægge mærke til, at du bliver bedømt på om du har opfyldt målet for det fag, som du har valgt skal indgå i opgaven. Det vil sige om du kan arbejde samfundsfagligt, matematikfagligt, historiefagligt, danskfagligt, mediefagligt, teaterfagligt, engelskfagligt osv.

Censor og din vejleder vurderer om du har besvaret opgaven, som den lyder i opgaveformuleringen. Det er meget vigtigt at du gør dig helt klart, hvad du bliver bedt om og formår at forfølge spørgsmålene hele vejen i opgaven.

Hertil kommer en vurdering af om du har udvalgt og kombineret stof og tilgange - altså om du har fundet det relevante stof til at besvare spørgsmålene og anvendt de relevante metoder. Du vurderes også på om du kan inddrage det i din argumentation på en god og overbevisende måde, og om du har bearbejdet og analyseret dine kilder, skabt en god balance mellem din selvstændige analyse og dine redegørelser, og om du har vurderet dine resultater og perspektiveret det du er nået frem til.

Endelig er formidlingen vigtig. En god opgave introducerer, argumenterer, dokumenterer, henviser, konkluderer og er selvfølgelig skrevet på et fejlfrit og flydende dansk.

Du skal skrive en opgave der anvender faglig metode samt relevant fagsprog. Samtidig skal dit sprog være forståeligt, og din besvarelse være sammenhængende så din opgave vil kunne læses og forstås af en interesseret læser, der ikke nødvendigvis forstår mere specielle faglige begreber eller sammenhænge. Du skal med andre ord skrive i det faglige sprog som du har lært i fagene.

Opgaven skal hænge sammen sprogligt og afspejle din måde at tænke og formulere dig fagligt på. Fald ikke for fristelsen af at tage de formfuldendte formuleringer du finder fra nettet og paste dem ind i din besvarelse. Det regnes for afskrift og snyd. Enten skal du med egne ord redegøre for hvad andre siger, eller også skal du citere. Opgaven må ikke være en citatmosaik. I begge tilfælde skal du henvise som du har lært.

Snyd

Pas altså på at du ikke kommer til at skrive af efter din sekundærlitteratur eller overføre flotte formuleringer fra nettets mange kilder. Selv om andre måske kan sige det bedre end du, må du ikke lade dig friste af afskrifter. Opdages det, får det indflydelse på vurderingen af din besvarelse! Du skal vide, at (opdaget) snyd - hvis du f.eks. ikke selv har skrevet opgaven - har alvorlige konsekvenser. I sidste ende kan det

medføre bortvisning. I bilaget om plagiat har vi beskrevet hvad forskellen er på snyd og god opgaveskrivning.

Karakter og klage

Onsdag den 11. april får I alle sammen jeres karakter, du vil kunne se den i Lectio. Du kan herefter lave en aftale med din vejleder, hvis du gerne vil have nogle få ord på bedømmelsen.

Din faglærer må ikke udtale sig om opgaven til dig inden denne dag, så selv om lærerne godt kender karakteren før denne dato, må han eller hun ikke afsløre det før tid. Du skal vide, at den karakter, du får, står både din faglærer og censor inde for. Det vil sige, at de er enige om bedømmelsen. Også selv om du er utilfreds. Men hvis du føler dig stærkt fejlbedømt, har du mulighed for at klage til rektor. Det er vigtigt, at du argumenterer kvalificeret - er konkret, hvis din klage skal have tyngde! Det er ikke nok at give udtryk for sin harme. Så tænk dig godt om, før du vælger at klage.

Eksempler på opgaveformuleringer

Eksempler på opgaveformuleringer, hvor kun et fag inddrages:

Engelsk B: Områdeangivelse: Hip Hop i USA

Hvilken indflydelse har hip hop haft på ungdomskulturen og racerelationerne i USA, og hvorledes kommer kunstneres forskellige kulturelle rødder til udtryk i deres musikteksster?

I din besvarelse skal indgå

- En kort karakteristik af amerikanske storbymiljøer, som har været hjemsted for nogle af hip hoppens store kunstnere.

- En næranalyse af udvalgte musikteksker skrevet af henholdsvis sorte og hvide amerikanske kunstnere.
- En analyse af sprogbrugen i tekster skrevet af sorte og hvide amerikanere.
- En vurdering af hvorvidt der er fare for at hip hoppers mainstream-tendens vil have en ødelæggende effekt på kulturen som en sort kunstart

Dansk A:

Hvordan fremstilles Marie Grubbes seksualitet i romanen "Marie Grubbe" af J.P. Jacobsen?

- Hvad i samfundet bevirker at seksualiteten sættes til debat?
- Hvordan beskrives Marie Grubbe i starten af romanen?
- Hvad søger Marie Grubbe i det modsatte køn, og hvordan kommer det til udtryk?
- Hvordan kommer J.P. Jacobsens naturalistiske menneskesyn til udtryk og hvilke virkemidler bruger han?

Historie B

Hvad var baggrunden for militærkuppet i Chile i 1973 og hvilke konsekvenser fik kuppet for Chiles udvikling i årene umiddelbart efter?

Arbejdsspørgsmål:

- Hvordan var den politiske situation i Chile op til militærkuppet i 1973?
- Hvad var Allendes politiske projekt og hvilke reaktioner fremkaldte hans reformer fra indenlandske såvel som udenlandske grupperinger og aktører?
- Hvordan påvirkede Pinochets militærkup det chilenske samfund i årene der fulgte umiddelbart efter?

Opgavens titel (problem): 'Fairtrade og kaffeproduktion i et socioøkonomisk perspektiv'

Problemformulering:

Hvad er den økonomiske, sociale og politiske baggrund for fairtrade mærkningsordningens fremkomst og hvad har det betydet for Brasiliens kaffeproduktion og kaffeplantagearbejdere?

Problemstillinger:

- Redegør for fairtrade mærkningsordningens fremkomst. Kom herunder ind på, med udgangspunkt i begrebet 'politisk forbruger', forbrugerens rolle i fairtrade mærkningsordningens fremkomst og udvikling.
- Undersøg hvad fairtrade kaffeproduktionen har betydet for Brasiliens kaffeproduktion og kaffeplantagearbejderes forhold.
- Diskuter med afsæt i økonomiske begreber og økonomisk teori, hvorvidt en kaffeproduktion med fairtrade mærkningsordningen, både kan være hæmmende og udviklende for kaffeproduktionen.

(Inddrag bilag 1 og 2 i besvarelsen)

Bilag 1: Laurits Nansen, www.dr.dk : "Økonomer advarer mod fairtrade"

Bilag 2: Tine Agerbak: "Prisaftaler". Fra www.ms.dk

Tips til materialesøgning

Her er nogle gode links:

www.sdb.dk

På Skolernes Databaseservice findes blandt andet det store engelske leksikon Encyclopedia Britannica og Intermedia med artikler fra alle de danske aviser. Brugernavn og login får du af din lærer.

www.bibliotek.dk

Database til landets biblioteker. Søg materiale til dit emne. Har du din personlige kode til at reservere bøger på nettet, er systemet helt perfekt. Kode fås nemt på dit lokale bibliotek.

www.emu.dk

Fagenes infoguide er en samling af kvalitetssikrede links til hjemmesider med fagligt materiale på internet. Henvisningerne er opdelt i fag og niveau.

Brug af internettet som kilde

Husk at hvis du finder information på hjemmesider, skal du henvise til dem på samme måde som til trykte kilder. Find ud af hvem, der videregiver informationerne, henvis til siden og den ansvarlige skribent/organisation. Foretag en vurdering af kildens holdning og lødighed, og tjek hvornår den sidst er opdateret. Lav ikke copy-paste af tekst direkte ind i din egen opgave fra de internet-kilder du bruger - med mindre du viser det er et citat.

Gode links til råd om opgaveskrivning

Den manual du sidder med i hånden er DfGs fælles manual til en god SSO-opgave. Lignende manualer kan findes på gode links på nettet og på andre skoler. Nogle små dele vil kunne variere fra manual til manual. Vi sender skolens manual til censorerne og dine vejledere vil bruge den som rettesnor så vi anbefaler at du følger råd og anvisninger.

Skulle du få brug for flere beskrivelser af f.eks. opgavens dele er følgende to link gode.

www.skrivopgave.dk

Her finder du blandt andet "litteraturlisteautomaten" der er meget anvendelig hvis du vil lave skudsikker litteraturliste.

Plagiat, hvad er det?

Hvor ofte skal man henvise til sine kilder? Hvornår skal man skrive hvem man har sine tanker og ideer fra? Hvor præcist skal man henvise til sine kilder? Disse og mange andre spørgsmål opstår ofte i forbindelse med opgaveskrivning. Der er ikke altid helt entydige svar på dem fordi det ofte er et spørgsmål om vurdering, og fordi der kan være forskelle fagene imellem. Det følgende er derfor kun vejledende. Hvis du er i tvivl, så spørg din lærer.

Synliggørelse

Det overordnede mål med at henvise til kilder er at synliggøre hvilket arbejde der ligger bag en opgave, at synliggøre hvem der har tænkt og formuleret hvad, og hvilken viden og hvilke kilder man har bragt i spil. Læseren skal have et klart indtryk af hvilket materiale der er anvendt i opgaven og hvordan der er arbejdet med materialet. I videnskabens navn skal man give sin læser en mulighed for at undersøge kilderne. En anden væsentlig grund til at angive kilder er at man ikke skal tage æren for hvad andre har tænkt eller formuleret. Det er uhæderligt. Endelig er det vigtigt at understrege at en SSO er en form for akademisk opgave hvor det er helt centralt at man inddrager viden fra andres undersøgelser og tekster. Ingen god opgave uden kilder.

Eksempler på plagiat

- At aflevere en opgave eller en del af en opgave som en anden har skrevet.
- At bruge sætninger, fraser eller ideer fra andre tekster uden præcise kildehenvisninger.
- At bruge dele af opgaver man tidligere har afleveret.
- At aflevere en opgave uden så præcise henvisninger til de anvendte kilder at disse kan kontrolleres.
- At parafrasere og referere så tekstnært at det ligner direkte afskrift.

Undgå plagiat

- Brug altid citationstegn og kildehenvisning ved citater. En kildehenvisning kan være fuldstændig eller med en forkortelse henvise til en litteraturliste hvor kilden er angivet nøjagtigt.

- Sørg for at det tydeligt fremgår hvilke passager der bygger på din egen tankevirksomhed, hvor du analyserer og kombinerer og anvender den viden du har indsamlet, og hvilke passager der er en bearbejdning af andres arbejde.
- Gengiv dine kilder loyalt, og anvend dem korrekt og fair. Det er ikke fair at fordreje en tekst så den mister sin oprindelige mening.
- Det er ikke nødvendigt at angive kilde til facts som man kan læse alle vegne.
- Det er ikke nødvendigt at angive kilde til viden som alle kender inden for et fagområde eller som danner grundlag for faget.

Sanktioner

Hvis et omfattende plagiat bliver opdaget, kan man risikere at opgaven ikke kan blive bedømt og at man dermed ikke kan få sin eksamen. Ved mindre omfattende plagiat kan det trække ned i bedømmelsen af opgaven.

Læs mere

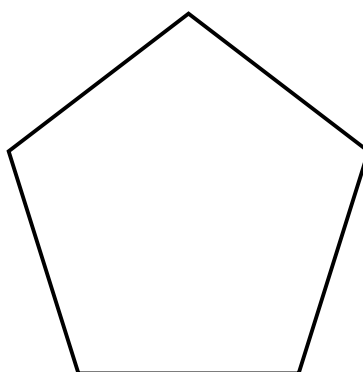
Læs mere om plagiering på universiteternes hjemmeside www.stopplagiat.nu hvor der er øvelser i kildehenvisning.

PENTAGONEN

1 Hvad spørger du om?
Problemformulering

2. Hvorfor spørger du?
Formål

5. Hvilken type opgave skriver du, og hvordan er din fremgangsmåde?



4. Hvad er din synsvinkel?
Hvilken faglig teori/
metode spørger du med?

3. Hvilket materiale spørger du til? Empiri, data, kilder, fænomener

Tidsplan for SSO

Tirsdag d. 8. nov. 2011 kl. 9.00 i Guldbergsgade. Fællesmøde om SSO - mødepligt.

Her vil du modtage en generel orientering om den større skriftlige opgave
Du vil få udpeget din(e) vejleder(e).

Tirsdag den 29. november 2011.

Du SKAL inden denne dag have haft kontakt med din vejleder, fx. via mail.

Fredag den 10. februar 2012 kl. 14.00 på kontoret.

Opgavetitlen/problemformuleringen udleveres til dig, sammen med en grøn, blå og rød plastmappe - eksamen er hermed begyndt.

Hvis du har spørgsmål til selve opgavetitlen/formuleringen vil din vejleder være behjælpelig med at svare på spørgsmålene.

I opgave-ugen vil du ligeledes have mulighed for at komme i forbindelse med vejlederen, for at få besvaret enkelte konkrete spørgsmål, der kan have betydning for udarbejdelsen af opgaven. Vejlederens telefonnummer findes på opgaveformuleringen (forsiden).

I tilfælde at sygdom underretter du straks Erik på tlf. 2024 9121. Sygdommen skal dokumenteres med en lægeerklæring, hvis du vil opnå retten til at skrive en ny opgave.

Fredag den 17. februar 2012 kl. 14.00 - afleveringsstedet vil fremgå af 'opgaveformuleringens forside'

Opgaven skal afleveres i TRE underskrevne eksemplarer. Originalen i den grønne plastmappe, en kopi i den blå plastmappe med forsiden, som sendes til censor, en kopi i den røde plastmappe, som din vejleder får.

Karakteren er skolen i hænde onsdag den 11. april 2012 kl. 14.00 på kontoret. (Kan også ses i Lectio)

Censor skal have seks arbejdsuger til at rette opgaven. Karakteren for opgaven udleveres kl.14.00 på kontoret. Din vejleder vil give dig en mundtlig begrundelse for karakteren. Hvis du ønsker at klage over bedømmelsen, skal dette ske skriftligt til Ejnar/Erik inden to uger fra denne dato.